

fuldstændig åben og upræjudiceret, således at det ville stå alle parter frit for til sin tid at fremsætte deres ønsker med hensyn til øens endelige status. Han anførte endvidere, at hans regering var rede til forhandlinger ikke alene med den græske og den tyrkiske regering, men også med repræsentanter for de græske og tyrkiske cyprioter. Om delingstanken udtalte Noble, at den britiske regering aldrig havde været tilhænger af denne tanke. Den britiske regering kunne heller ikke slutte sig til det græske ønske om uafhængighed for Cypern, så længe der ikke var opnået almindelig enighed mellem de interesserede parter. Uafhængighed for Cypern kunne føre til borgerkrig eller det, der var værre.

Den græske repræsentant, udenrigsminister *E. Averoff-Tossizza*, forlangte garanteret uafhængighed for Cypern efter en periode med demokratisk selvstyre. Den cypriotiske befolknings ret til selvbestemmelse var ifølge FN-pagtens art. 1 (par. 2) og art. 73 uomtvistet. Det tyrkiske mindretals rettigheder skulle garanteres, ligesom dets deltagelse i administrationen skulle sikres. En deling af øen ville være uden grundlag og uden berettigelse, idet både de cypriotiske grækere og de cypriotiske tyrkere følte sig som cyprioter. Det, den tyrkiske regering ønskede, var ikke en deling af Cypern mellem det græske flertal og det tyrkiske mindretal, men en deling mellem Grækenland og Tyrkiet. I øvrigt var den tyrkiske regerings Cypern-politik med sine territoriale krav ikke blot uden retfærdiggørelse, men ifølge Lausanne-traktaten uden noget som helst juridisk eller moralsk grundlag.

Den tyrkiske repræsentant, udenrigsminister *Fatin Zorlu*, understregede, at der nu som før var to tydeligt adskilte samfund på Cypern, med en forskellig social og kulturel udvikling. Det tyrkiske samfund på øen ønskede ikke at blive behandlet som et mindretal, men som en enhed, der havde krav på de samme rettigheder som øens græske samfund. Grækenlands krav på Cypern var hverken mere eller mindre end udtryk for en trang til territorial udvidelse. Og et blik på kortet ville vise, hvorledes Tyrkiets forbindelser til Middelhavet skridt for skridt blev brudt af græske territorier og øer. Grækenlands krav på Cypern var

derfor ikke andet end den sidste fase af en indkredsingsbevægelse, som ville bevirke, at Tyrkiets forbindelser med den øvrige verden næsten alene ville komme til at foregå gennem græske territorialfarvande. For så vidt Lausanne-traktatens bestemmelser og FN-pagtens artikler 1 (par. 2) og 73 angik, havde Tyrkiet en anden opfattelse af, hvorledes de skulle fortolkes.

De forskellige standpunkter i Cypernspørgsmålet afspejlede sig i de i alt syv resolutionsforslag, som blev fremsat i udvalget. Seks af disse forslag blev enten forkastet eller kom ikke til afstemning. Hovedinteressen samlede sig om et iransk resolutionsforslag, og der blev udfoldet store anstrengelser for på grundlag af dette resolutionsforslag at nå frem til en kompromisløsning. Det lykkedes imidlertid ikke at finde en formulering, som kunne accepteres både af Grækenland og Tyrkiet. Eksempelvis kan nævnes, at man fra græsk side ønskede, at plenarforsamlingen i resolutionen skulle udtale, at selvstyre for Cypern skulle etableres i overensstemmelse med pagten, medens man fra tyrkisk side ønskede dette ændret derhen, at selvstyre for cyprioterne skulle fremmes i overensstemmelse med pagten (jfr. pagtens art. 73 (b)). Den endelige udformning af resolutionsforslaget blev vedtaget af 1. udvalg med 31 stemmer for (herunder Storbritannien og Tyrkiet samt Danmark, Norge og Sverige). 22 stemte imod (herunder Grækenland, Island og østblokken), medens 28 afholdt sig fra at stemme (herunder Finland). Resolutionsforslaget henstillede, at en konference blev holdt mellem de tre interesserede regeringer og repræsentanter for cyprioterne, og at der på denne konference ikke blot blev diskuteret et interim-arrangement for administrationen af Cypern, men også en endelig løsning på Cypernspørgsmålet, og at regeringer og personligheder, der kunne accepteres af parterne, om ønsket tog del i konferencen. Det blev videre i resolutionen udtrykt, at selvstyre og dannelsen af frie institutioner skulle fremmes i overensstemmelse med pagten for at imødekomme cyprioternes legitime aspirationer.

Plenarforsamlingen behandlede den 5. december 1958 1. udvalgs rapport. Da det på forhånd var givet, at der ikke ville